

Aika: Tiistai 10.12.2019, klo 14.00 – 16.30

Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone

Läsnä: Justus Mollberg, puheenjohtaja
varsinaiset Arzu Caydam-Lehtonen
Maarit Fredlund
Niina Halonen-Malliarakis poistui klo 15.24
Pia Hytönen poistui klo 15.30
Pirkko Hyvärinen
Heikki Kaislanen
Kristiina Karhos
Timo Lehtonen
Timo Martelius
Ibrahim Milanovic
Aulikki Rautavaara
Leena Simola-Nikkanen
Samuli Tsupari poistui klo 16.00
Kaija Hietanen, avustaja

Pysyvät asiantuntijat

Tiina Larva	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Mari Mulari	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Jonna Weckström	Sosiaali- ja terveystoimiala
Pirjo Tujula	Kaupunkiympäristön toimiala
Tiina Lappalainen	vammaisasiamies, sihteeri

Vieraileva asiantuntija

Ari Tammi	Kaupunginkanslia, viestintäosasto
-----------	-----------------------------------

Poissa

Tiina Hedrén	
Anne Nissinen	Kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta

1.

Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00 toivottavalla kaikki tervetulleiksi.

2.

Osallistujien toteaminen

Osallistujat esittäytyivät.

3.

Asialistan hyväksyminen

Kohta 7. Merellinen Helsinki esitellään 3.3.2020 Kaupunkiympäristön toimialan koulutustilaisuudessa Oodissa.

4.

Tiedoksi edellisen kokouksen muistio (liite)

Hyväksyttiin.

5.

Muistion tarkastajat

Muistion tarkastajiksi valittiin Leena Simola-Nikkanen ja Kristiina Karhos.

6.

Helsingin kaupungin digituen malli

Kokouksessa erityissuunnittelija Ari Tammi Helsingin kaupunginkansliasta kertoi kaupungin digiosaamisen vahvistamisen ja koordinoinnin projektiryhmän valmistelussa olevaa digituen mallia. (Esitys liitteenä.) Kaupunki haluaa olla maailman paras digitalisuutta hyödyntävä kaupunki. [Digineuvonnan infosivut](#). Asiakaspalvelun tasoja esitetään olevan neljä: taso 0 = itsepalvelu, taso 1 = yleisneuvonta toimialojen asiakaspalvelussa, taso 2 = asiantuntijaneuvonta sekä taso 3 = erityisneuvonta. Digituen organisoinnissa ovat monet järjestöt vahvasti mukana. Työryhmä on vielä valmistelemassa monelle tarpeellisen liikkuvan koti-digituen toteuttamista.

Keskustelussa todettiin, että on tärkeä selvittää ja ottaa mukaan myös vammais- ja omaishoitajajärjestöjen digineuvonnan hankkeet. Esiin nousi myös tarve suomenkielisen, visuaalisen digitalisuuden ABC –oppaasta. Samalla todettiin, että digitaitoja oppii parhaiten itse tekemällä ja kokeilemalla. Ehdotetuissa toimenpiteissä tulee ottaa huomioon vammaisten ihmisten koulutuksen tarve, verkkopalvelujen ja esitysten pohjien saavutettavuus, erilaiset näkövammaisten apuvälineet, helppokäyttöisyys, tekstien loogisuus, videoiden tekstitys, kielelliset oikeudet sekä viittomakielen tulkkaus. Digituen alatyöryhmän tulee tehdä yhteistyötä liikkumisesteisille tarpeellisen kotidigituen kehittämisessä. Digitukea tulee tarjota myös vammaisten ihmisten asumispalvelujen sekä päivä- ja työtoiminnan yhteydessä. Ehdotetaan valmisteltavaksi omaa toimenpidettä kehittää vammaisten kaupunkilaisten digitukea erityisesti tukiasuntoihin vietävänä palveluna.

Kommentit digituen malliin tulee lähettää mahdollisimman pian Ari Tammelle ari.tammi@hel.fi tai Tiina Lappalaiselle tiina.lappalainen@hel.fi.

Mari Mulari kertoi kehitetystä [Löydä Helsinki](#) –hankkeesta, jossa on kehitetty maahanmuuttajille sanallista ja kuvallista opastusta. Perustietoja palveluista on myös [Info-Finlandin](#) sivuilta.

Tiina Larva kertoi, että Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on teettänyt digitaalisuuden inklusiivisuus -selvityksen. (linkki kohdassa 8).

7.

Merellinen Helsinki

Merellinen Helsinki –ohjelma esitellään 3.3. kaupunkiympäristön toimialan koulutuksessa.

8.

Kaupungin toimialojen ajankohtaiset

Vammaisneuvoston toimialojen edustajat kertoivat toimialojen ajankohtaiset: Sosiaali- ja terveydenhuollon (Sote) toimialalta, vammaissosiaalityön päällikkö Jonna Weckström kertoi, että keväällä 2020 aloittaa palveluseteli-järjestelmässä uusi pale.fi -järjestelmä. Asiakasviestintä ottaa yhteyttä vanhoihin ja uusiin asiakkaisiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen (Kasko) toimialalta Mari Mulari kertoi ajankohtaisesta lukioden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien päivittämisestä, joka linkitetään opetussuunnitelman päivitykseen. Mari Mulari

kutsuu työpajaan vammaisneuvostosta Arzu Caydam-Lehtosen ja Tiina Lappalaisen. Oppilaaksi ottamisen alueiden muutokset ovat käsittelyssä tammikuun lautakunnassa. Tulossa on huoltajainfo perusopetuksen yläkouluikäisten oppilaiden huoltajille, jossa kerrotaan ammatillisen- ja lukiokoulutuksen tukiratkaisuista, jossa tehdään yhteistyötä erityisoppilaitosten kanssa. Kasko-toimialalle on välitetty kysymyksiä vastattavaksi ja kasko-toimialan asioita esitellään yleisellä tasoilla vammaisneuvostolle seuraavassa kokouksessa ti 25.2.

Kulttuurin ja vapaa-ajan (Kuva) toimialan terveiset kertoi erityissuunnittelija Tiina Larva: Riesa Consultative aloittaa esteettömyyskoulutukset kirjastojen yhdenvertaisuus-tiimin jäsenille. Lautakunnalle on esitetty osallisuus- ja yhdenvertaisuus-suunnitelman toteutuksen väliraportti. Palveluja pitää kehittää kokonaisuutena. Osana toimialan digitalisaatio-ohjelmaa on tehty Demoksen kanssa [Saavutettavuus, inklusiivisuus ja osallisuus –selvitys](#). Kuva on reklamoinut Demosta esityksen huonosta saavutettavuudesta.

Kaupunkiympäristön (Kymp) ison toimialan terveiset toi esteettömyysasiamies Pirjo Tujula. Kaupungissa työskentelee saavutettavuustyöryhmä, joka edistää saavutettavuuden toteuttamista. Kaupungin julkaistut sivustot ja palvelut tulee olla saavutettavia 23.9.2020 mennessä, josta aiheutuu iso työmäärä. Kymp muuttaa kesällä uuteen toimitaloon Työpajakadulle, jossa vammaisneuvosto järjestää kokouksensa syksyllä. Tilapäällikkö oli iloinen saamastaan Oodin esteettömyystunnuksesta. Pirjo Tujula ehdotti, voisiko vammaisneuvosto tehdä esteettömyystyötä näkyväksi useamminkin kuin kerran vuodessa.

9.

Vammaisneuvoston vuoden 2020 toiminta (liite)

Vammaisneuvosto kävi arvioivan keskustelun 13.11. vammaisneuvoston ja vammaisyhdistysten yhteistyötilaisuudesta. Yhdistysten edustajien tapaaminen todettiin hyödylliseksi, niitä toivottiin useammin ja säännöllisemmin. Seuraava yhteistyötapaaminen järjestetään syksyllä 2020.

Ryhmäkeskustelujen koonnissa (liite) nousi esiin vammaisneuvoston vammaisjärjestöedustajien aktiivinen rooli pitää eri tavoin yhteyttä eri vammaisyhdistyksiin. Vammaisneuvostolla on odotuksia yhdistysten aktiivisuudelle ja vammaisyhdistyksillä on toiveita vammaisneuvoston yhteistapaamisille ja aktiiviselle viestinnälle. Yhdistykset toivoivat myös vammaisyhdistysten keskinäistä verkostoa ja yhteistyötä, vaikka monella eri toimintakyvyn rajoitteita edustavalla yhdistyksellä voi olla erilaisia tarpeita. Seuraavassa tapaamisessa keskitytään ratkaisuihin.

Todettiin kevään 2020 vammaisneuvoston kokousten ajankohdat (liite) ja keskusteltiin kokousten ja toimialojen kanssa käsiteltävistä teemoista. Keskusteltiin myös vammaisneuvoston toimintakäytäntöjen kehittämisestä. Puheenjohtaja toivoi, että järjestöjen edustajat tuovat aktiivisesti asiantuntijuuttaan ja ratkaisuja esiin, kun vammaisneuvoston kokouksissa käy vieraita.

Arvioitiin myös kansainvälisen vammaisten päivän 3.12. aamun tilaisuuden onnistuneen erittäin hyvin. Toteutusta kannatti uudistaa, ohjelma oli kevyempi ja vammaisten ihmisten hienot kulttuuriesitykset olivat kulttuuriteko. Jatketaan

ensi vuonna samalta pohjalta, yksi korkeatasoinen pääteeman puhuja ja aulan tapatumatori oli hyvä paikka.

Esteettömyystunnustuksen luovuttaminen meni oikeaan osoitteeseen, jolla tehtiin esteettömyyden suunnittelua näkyväksi. Puheenjohtaja pyysi anteeksi epähuomiotaan, ettei kiireessä pyytänyt varapuheenjohtaja Timo Lehosta esittämään käyttäjien näkökulmaa.

10.

Osallistumiset

Arzu Caydam-Lehtonen kertoi terveiset Vane-päiviltä. Valtakunnallisen [vammaisneuvostopäivät 27.-28.11. materiaali](#).

11.

Muut esille tulevat päätösaasiat

Ei ollut.

12.

Tiedotusasiat

Pirkko Hyvärinen kertoi terveiset Liikkumis-ohjelman alaryhmästä, jossa 4.12. oli käsitelty soveltavaa liikuntaa. Kun ihmisellä on toimintakyvyn rajoitteita, kynnys liikkumiseen on korkeampi, voi on kiusaamista ja osallistumisen esteitä. Seuraava kokous on tammikuussa.

13.

Seuraava kokous

Seuraava vammaisneuvoston kokous on ti 25.2.2020, klo 14-16.30, teemana on vammaisnäkökulma kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa.

14.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.30.

Vakuudeksi

Justus Mollberg
puheenjohtaja

Tiina Lappalainen,
sihteeri, vammaisiamies

Muistion tarkastivat

Leena Simola-Nikkanen

Kristiina Karhos